

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות

משרד המשפטים

ב' כסלו, תשע"ח
20 נובמבר 2017
מספרנו 388/15

תמצית החלטה

תלונה בעניין גניזתו של תיק, המעלה חשדות כבדים כלפי נושאי משרה בכירים במשרד ממשלתי, בתוך ימים ספורים.

1. בשנת 2015 פנה הפונה בבקשה לבחון את טיב תפקודו של מערך התביעה בפרשת השחיתות במשרד ממשלתי. וזאת, נוכח החשש כי חלקים מן הפרשה זכו לטיפול בלתי ממצה, ובזהירות רבה, ייתכן כי אף לטיוח של ממש.
2. על פי הנטען בתלונה, בין היתר, משטרת ישראל העבירה לפרקליטות מחוז תל אביב (פלילי) (להלן: "פמת"א") תיק חקירה, אשר כלל המלצה להעמיד לדין גורמים שונים במשרד ממשלתי.
3. התיק המדובר כלל מספר רב של ארגזים, עשרות רבות של קלסרים, עדויות וחומרי חקירה.
4. על פי הנטען, התיק נמסר לפרקליט מפמת"א ביום חמישי, ה-8 ביולי 2004, ולאחר שלושה ימים בלבד, ביום ראשון, ה-11 ביולי 2004, הודיעה פמת"א על גניזתו.
5. על פי טענת הפרקליטות, בין היתר, התיק נקלט בפמת"א ביום 24 ביוני 2004; ביום 8 ביולי 2004 הושלמה חוות דעת לגניזה של התיק; וביום 12 ביולי 2004 נגנז התיק בהוראתה של פרקליטת המחוז דאז, לאחר שחוות הדעת הועברה לעיונה.
6. מדובר, כאמור, בתיק המעלה חשדות כבדים כלפי נושאי משרה בכירים (חלקם עדיין משרתים בשירות המדינה) באגף מרכזי ורגיש, שהינו מאושיות מוסדות המדינה. אגף שאמור להתבלט בהתנהלות תקינה, המשקפת טוהר הליכים, יושרה וניקיון כפיים מוחלט של עובדיו.
7. על בסיס גישה זו מצאה הפרקליטות כי בשל החשדות, שהוצגו על ידי הפונה, יש להעמיק חקר בתלונתו והורתה על פתיחת חקירת משטרה, שנמשכה תקופה ארוכה, בליווי של פרקליט בכיר ומנוסה, המכהן כיום כשופט.
8. לעניין גניזת התיק על ידי פרקליטת המחוז דאז, תוך מספר ימים, הוחלט כי סגירת "מגה תיק" שכזה, תוך ארבעה ימים, על ידי פרקליט מחוז שעדיין בחוות דעת שנפרשה על פני 160 עמודים – אינו יכול שלא לעורר תמיהה.

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות

משרד המשפטים

9. קשה להניח שבימים ספורים אלה, אשר כללו בתוכם גם סוף שבוע, עיינה פרקליטת המחוז גם במסמכים ועדויות מרכזיים בתיק החקירה.
10. לימוד 160 עמודים של חוות דעת, עמוסי עובדות ופרטים, אינו דבר של מה בכך. גם פרקליט מנוסה ומקצועי לעילא אינו מגיע, ככלל, להחלטה אך על בסיס קריאת חוות דעת. פרקליט מקצועי ומנוסה ככל שיהיה נדרש לעיין בתוצרי חקירה מרכזיים, שהובילו את עורך חוות הדעת למסקנתו.
11. יתר על כן, בשל היות התיק בעל רגישות ציבורית רבה, בו החשודים המעורבים הינם נושאי משרות בכירות ורמות, לא ראוי כי ההחלטה על גניזתו של תיק שכזה, תתקבל תוך היוועצות בין הפרקליט המלווה לפרקליט המחוז בלבד, ללא היוועצות עם פרקליט בכיר נוסף, שייטול חלק בגיבוש ההחלטה ויכול ויידרש להיכנס לעובי הקורה.
12. זאת ועוד, הדברים אף מתחדדים נוכח העובדה שפרקליטת המחוז נשענה הישענות מוחלטת על חוות הדעת של הפרקליט המלווה ועל הפרטים שמסר לה, ככל שמסר, במהלך ניהול החקירה.
- ויוזכר, מדובר בחוות דעת לגניזת התיק. ברי, כי חוות דעת לגניזתו של תיק כתובה באופן שונה מחוות דעת להגשת כתב אישום. אך מובן, כי חוות הדעת לסגירה, שהוכנה על ידי הפרקליט, לא הכילה פרטים שהיו נרשמים, ויכול מודגשים, לו סבר הפרקליט המלווה לתומו, כי אלה חשובים לצורך קבלת החלטה להגשת כתב אישום.
- אמיתה זו, היא הדורשת ממקבל ההחלטה המוסמך, פרקליט המחוז, ובענייננו פרקליטת המחוז דאז, הגב' רות דוד, שלא להסתפק בקריאת חוות הדעת, אלא, כמצוין לעיל, ללמוד ולעיין בחומרי חקירה מרכזיים.
13. זאת ועוד, במהלך בירור התלונה התברר כי התיק נשוא התלונה בוער בשנת 2014, כ-12 שנים לאחר ביצוע מעשי העבירה הנטענים, כ-10 שנים לאחר שהתקבלה ההחלטה על סגירתו, כ-9 שנים לאחר שנדחה הערר על הגניזה וכ-7 שנים לאחר תיוק המכתב האחרון בתיק במערכת הממוחשבת של הפרקליטות. וזאת, כאשר על פי תקנות הביעור, רשאית הייתה הפרקליטות לבער את התיק תוך שנתיים מיום ההחלטה על גניזתו.
14. הנה נא, פרקליט המדינה ציין כי התיק לא בוער לאחר שנתיים ימים, אלא הופעל שיקול דעת פרטני, שניתן לתיקים מיוחדים והביעור כאן אושר רק בחלוף שנים רבות. במצב דברים זה לא

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות

משרד המשפטים

הוחוור, מדוע בוער תיק מיוחד ורגיש שכזה – אליבא דה מקבלי ההחלטה לדחות ביעור התיק במספר שנים – בשנת 2014.

15. גדולה מזו, מסיבות עלומות, כדי לא לומר מוזרות ותמוהות, יחד עם התיק נעלם או בוער אף התיעוד שהוביל להחלטה לביעור, כמו גם זהות הגורם שקיבל את ההחלטה לבער את התיק בשנת 2014.

16. נוכח כל האמור לעיל, הנציב מצא את התלונה כמוצדקת והמליץ, מכוח סעיף 19(א) לחוק נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות, התשע"ו-2016, את ההמלצות הבאות:

א. פרקליט המדינה יוציא הנחיות ונהלים בנוגע לאופן סגירת תיקים בעלי חשיבות ורגישות ציבורית ו/או תיקים הנוגעים לנושאי משרה בכירים בשירות הציבורי ו/או בעלי חשיבות עניינית אחרת.

נכון לשקול כי בהנחיות אלו, ייקבע כי סגירת תיק שכזה תיבחן על ידי פרקליט בכיר נוסף (בנפרד מהפרקליט המלווה) ו/או כי תיק שכזה ייסגר רק לאחר היוועצות עם גורם מוסמך בפרקליטות המדינה.

ב. פרקליט המדינה יוציא הנחיות לעניין ביעור תיקים, ובפרט – ביעור תיקים בעלי רגישות ציבורית מיוחדת ו/או עניין מיוחד.

ראוי כי הגורם המוסמך שיוורה על ביעור התיק ינמק בכתב הטעמים להחלטתו, וכי נימוקים אלו יישמרו גם לאחר ביעור התיק.